

David Richter

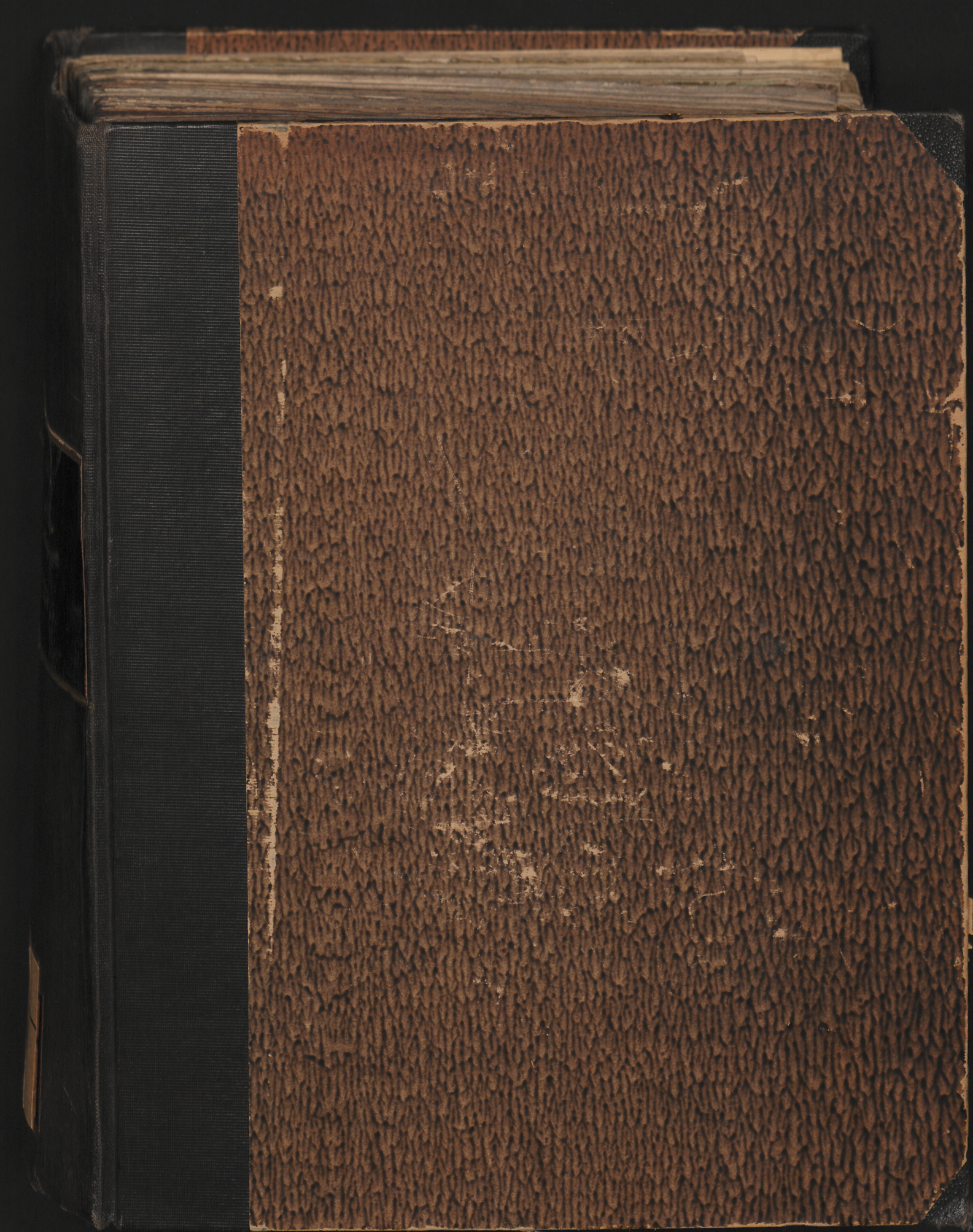
**Bibliothecae Historicae De Rebus Meclenburgicis Sciagraphia & Specimen II.
Quo ad Natalem Serenissimi Ducis atque Principis, Domini Caroli Leopoldi, Ducis
Regnantis Meclenburgici ... Coelitus Nobis redditum d. XXVI. Novembr. A. O. R. M
D CCXXXIV, Festisque Orationibus Solennibus, In Gymnasii ...**

Gustroviae: Lembkius, [1734]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn832193682>

Druck Freier Zugang

DK-9453 (1)

BIBLIOTHECÆ HISTORICÆ
De Rebus MECLENBURGICIS
SCIAGRAPHIA & SPECIMEN II.

13

Qvo ad NATALEM
SERENISSIMI DUCIS atque PRINCIPIS,

DOMINI

CAROLI

LEOPOLDI,

*Ducis Regnantis Meclenburgici, Principis Vetustæ gentis He-
netæ, Sverini & Raceburgi, Comitis item Sverinensis,
Terrarum Rostochii atque Stargardiæ Dynastæ, &c.*

Domini Nostri & Nutritoris Clementissimi,
Cœlitus Nobis redditum

d. XXVI, Novembr. A. O. R. cl. l. cccxxxiv,

Festisque Orationibus Solennibus,

In Gymnasii AUDITORIO MAJORI celebrandum,

AA. OO. HH.

Studiose & humanissime
invitabat

M. DAVID RICHTER, *Gymnas. Rector.*

GUSTROVIÆ, Typis Joh. Lembkii, SERENISS. PRINC. Typ. Aul.

Typis JOH. JAC. ADLERI, SERENISS. PRINC. & ROST. Typogr.

Jf.

Progr

BIBLIOTHECA HISTORICA
DE REBUS
SACRIS & SPECIMINA

SEPTENTRIONALIS DUCIS PRINCIPIS

DOMINI
CAROLI
FRIDERICI

Bibliotheca
Academica
Rostochiensis

Progr
1794
Rostock
C. G. Neumann
1794

J. N. J. A!

Elam, quam superiori anno exor-
sumus, modo cum volente, propitioque
DEO, pertexere tentabimus, quamvis
passim

*Semiputata mihi frondosa vitis
in ulmo est.*

Ex adornata tamen a Nobis BIBLIOTHECA HISTO-
RICA de Rebus MECLENBURGICIS, attribuemus

Partis I. Libro III.

Caput VI. recensiturum Scriptores speciales

MAGNI II. Ducis Meclenb. v. g. CHY-
TRÆUM in Saxon. Lib. I. f. 8. & f. 43-47. KRANTZIUM in calce
Vandaliaë. Præcipue autem hic pertinet Oratio in Ejusd.
funere ab Anonymo Dobberani habita, apud CRANTZIUM
l. c. cap. 33. f. 334-337. reperiunda. Ex Serenissima prole
ERICUS, filius erat natu secundus, cui suos da-
bimus

Sectione I Historicos, v. g. (1) b. THOMAM, in Ana-
lect. Gustrov. Periodo Tertia, p. 215. cui pleraque sua
A 2 debent

J. J.

debet (2.) LOCHNERUS in Singular. Meclenb. cap 3. §. 4.
 (3.) STIEBERUS in Hist. Liter. Meclenb. Inter novem enim
 illas Charites & Musas Meclenb. illustriores ERICUS quar-
 tum obtinet locum. Proinde (4.) in RECENSIONUM in
 alma Rostochienfi Collectione II. p. 7. sapienter fuit re-
 petitus. Adjicio his (5.) Optimum (licet indigne ferat
 ERICHUS BERINGERUS in Nova Libr. Rarior Conlectione
 Fascic. II. p. m. 363. seqq. quod partium studio laboret & in
 rebus exotericis falsa pro veris retulerit,) CHYTRÆUM,
 l. c. fol. 44. ad A. 1500. & Libr. VI. f. 177. ad A. 1508.
 (6.) Autores Bibliothecarum Purpuratarum, ALGOWERUM,
 GOETZIUM, LOESCHERUM, & quos præterea, in novissimo
 programme ad JOHANNEM THEOLOGUM, excita-
 vimus.

Sectio II. CATHARINÆ erit, filia natu-
 tertia, felicissimæ Matri JOHANNIS
 FRIDERICI, MAGNANIMI, Elect. Saxon.
 & Socru beatissimæ aliorum Summorum Germaniæ
 Principum. Vide Chytræum, Saxon. Lib. I. f. 44.
 Majori autem ubertate se commendabit

Caput VII. sistens HENRICUM,
 PACIFICUM, cui restaurati Evangelii pu-
 riora sacra debemus. Autores vero Speciales, ex quibus
 tanti Principis vita exponi potest copiosius, hi fere sunt
 præcipui. 1.) ARN. BURENIUS, Quintam suarum Oratio-
 num habuit in Ejusdem funere & plagulam J. occupat. 2.) In
 CHYTRÆI Orationibus itidem Quinta est p. 103-118. quam
 Henrici exequiis sacram esse voluit, cujus meminit in Saxo-
 nia Lib. XVII. f. m. 507. sq. Observavi in eadem (N.) hunc
 Henricum ex Ducibus Meclenb. fuisse primum, qui non
 Dobbe-

Progr

Dobberanensi Mausoleo, sed Sverinensium Templo Cathedrali illatus fuit. (2) Chytræum, tunc juvenem, occasione hujus orationis, in Johannis Alberti & Ulrici, fratrum, Ducum Meclenb. notitiam & benevolentiam primum pervenisse. Sic quoque 3.) MARSCHALCUS, a Patria sua THURIUS plerumque cognominatus, nomen memoriamque HENRICI Sui, literarum monumentis consignavit in *Annalibus suis Herulorum & Vandalorum*. Quemadmodum enim cum nostro Henrico Annalium suorum fecit exordium, dedicans eosdem Suo indulgentissimo Patriæ Patri; ita quoque cum Eodem coronidem illis imposuit, quia Henrici vita resque præclarissime gestæ eosdem claudunt. Sed vero 4.) Epitaphium Henrico, Duci Megapolensi, qui decessit A. 1552. d. 6. Febr. in *Scriptis Acad. Rostoch.* p. 386. sq. græcis 17. elegiis positum, Cel. POSSELIUM habuisse autorem, vel ideo quoque mihi persvadeo, quia Posselius hujus utilissimi instituti Autor fuit, ut laudatissimos, aliarum, licet perpaucarum, Academiarum, mores secutus, Scripta Acad. Rostoch. ab A. 1560. usque ad Octobrem A. 1563. publice proposita, unico fasce collecta, evulgaverit. Quantum enim Rostochiensis academia, literarumque meliorum cultus, Henrico Nostrati, ejusque emendationi, debeant, pluribus docebunt Autores, infra, ad Partis II. Librum V. tum, Titulo: *Academia Rostochiensis*, producendi. Henricus certe Pacificus Is est, qui, licet per suum Cancellarium CASP. SCHÖNAICH ad fœdus Smalcaldicum non accesserit, puriora tamen Evangelii sacra suis Terris non invidit; sed restituit, & abusus Cleri Pontificii strenue profligatum ivit. *Quod pium & salutare opus Gustavo inchoatum & Malchini, Neo-Brandenburgi, & aliis locis sub Johanne Alberto I. fratris filio, ea ætate 1552. confectum fuisse, Autor est gravissimus, Chytræus, Saxon. Lib. XIV. f. 424. & Lib. XVII. f. 508. Qui ergo pleniorum,*

A 3

niorem,

J.J.

Progr

niorem, de Henrici, in Ecclesiam Meclenb. repurgatam, immortalibus meritis, haurire optaverit, notitiam, non solum is consulat Libri III. Parte altera, nominandarum Urbium, Titulos speciales, sed & præcipue adibit Partem II. Lib. III.

Indigna est Henrici Progenies Præcelsissima, quæ plane negligatur, licet mox exspiraverit, quare huic Capiti VII. adjungemus *Sectiones* aliquot, quarum Sectio I. indicabit, qui thori Socias mori vetuerunt,

- v. g. 1. **URSULAM**, primam Conjugem, de qua præ cæteris retulit b. Chytræus l. c. f. 176.
- 2. **HELENAM**, Chytræus f. 199. 203.
- 3. **URSULAM**, qua cum tertia vice Sacrum connubii foedus iniit, de qua ibidem fol. 507.

Sectio II. **MAGNUM**, Episcopum Sverinensem 35tum, de quo Historicos Speciales docebitur infra ad Partis II. Librum II.

Sectio III. Prolem curabit reliquam, v. g. **PHILIPPUM**, filium natu secundum, cui interrim Eundem adjiciemus Chytræum fol. 507. quia causam affert cur ad clavum reipubl. non fuerit admotus. Hinc quoque filiæ **MARGARETÆ**, quam **HENRICUS** duxit, in Silesia Monsterbergensis Dux, Chytræum fol. 425. dabimus, quia Mariti Genealogiam cum Hubneri Tabula Geneal. 104ta, Part. I. conferendam tradidit forsân omnium primus.

Idem de **CATHARINA** Duci Lignicensi nupta, præstitit fol. 440. Restat, quia ultima ex Henrici in

in his terris fuit posteritate, **URSULA**, quæ
A. 1586. ætatis 76. pridie S. Georgii decessit, ex primo
Conjugio filia secunda. Per 60. enim annos Cœnobio
Ribnicensi virgo præfuit, teste Chytræo Lib. 28 fol. 823.
& fol. 176.

Inter Serenissimos, Ducis **MAGNI II.**
Nepotes, **ALBERTI VI.**, a forma & dignitate
corporis Imperatoria, **FORMOSI** nomen adepti, filii, ce-
teris fuerunt vivaciores, **PACIFICORUM HENRICO**,
Patruo, simul fere successerunt. Sed ab initio est ordien-
dum,

Capiteque VIII. Autores s. Scriptores Speciales de
ALBERTO PULCHRO
sunt recensendi, quorum pleraque pars ea est, qui Refor-
mationem Ecclesiarum Meclenb. Evangelicam descripse-
runt, quorumque supra in Henrico pag. 4. sq. facta jam fuit
mentio. Regiminis enim societatem cum fratre suo,
nato primo, inierat Albertus VI. Specialibus autem Hi-
storicis, si qui plures porro in vestigari poterunt, adjici-
endi præcipue videntur I. **JOH. CHRISTOPHOR. à JASMUNDT**,
Orat. gratulat. ad Adolph. Fridericum & Joh. Albertum
II. Calpini A. 1609. habita & NB. *auctoritate publica eque-
stris ordinis, Stargardiensis provincie, scripta*, plag. B. 2. seqq.
Egregie enim multarum scitu dignissimarum rerum facit
mentionem. 2. **Clar. LOCHNERUS** in Singular. Meclenburg,
cap. 2. §. 18. Diplomatis enim Cæsarei, quod & hodie
quoque in Archivo Sverin. asservari comperimus, memi-
nit, per quod Albertus VI, ab Imperatore Carolo V. (cui
etiam in Comitibus Wormatiensibus una cum fratre Henrico
An. 1521. adfuit, vide Tom. I. Opp. Lutheri Altenb. fol.
717. col. a.) dignitate *Archi Structoris S. R. Imperii* exornatus
fuit.

ff.

Prager

fuit. Aulam enim Ferdinandi fratris assidue frequenta-
 bat acceptissimus in eadem hospes Albertus Nostras.
 Officinam Monetariam Principum forsan primus heic
 Gustroviæ habuit, (quemadmodum frater Grevismolix)
 testibus monetis diversæ formæ & pretii v. g. thalero
 ducati fere levioris (eines Ducatons) pretium modulum-
 que exæqvante, cujus antica, Principis imaginem refert,
 quæ læva manu Aliis caryophyllum, mihi folium seu
 frondem iligneam, ostentare videtur, hac addita epigraphæ:
ALBER. G. DUX. B. MEGA. H. POLE. G.

i. e. *Albertus Dux Megapolensis*. Elementa literarum, quibus
 nomen Titulusque Ducis, cancellatim fuere distincti,
 vel potius in 4. partes disrupti atque divisi, nempe
H. G. G. B. (a Sinistra enim, Frontem versus, ad
 Dextram & à Meridie seu Inferne colligenda erunt) opti-
 mi Ducis Symbolum, Fortunæ perfidiam edocens, ex-
 primunt, h. m. *Hilf Gott / Glück Bricht*. Postica autem
 hujus Thaleri s. Semi Ducati, nisi me omnia fallunt,
 epigraphen habebat solitam *Moneta nova Civitatis Gustrovi-
 ensis*, cum adjecto cusæ monetæ Anno, 1521. id quod
 præcipue propter thalerum a b. THOMA p. 126. memora-
 tum, notamus. Sunt etiam minoris moduli monetæ,
 quartam ferme thaleri Cæsareo-Imperialis partem refe-
 rentes, quarum pars anterior Principis imaginem, No-
 men, Titulumve, Eodem, quem supra descripsi, habitu,
 contemplanda sistunt; In Posteriori autem parte quinque
 areae sive scuta Insignium Ducalium artificiose non mi-
 nus quam ingeniose sunt disjectæ vel dispositæ. Quæ
 autem ejusdem formæ, sed pondere minores sunt, exhi-
 bent quidem in aversa parte eandem Insignium divisio-
 nem & positum, cum superius addito Anno 1527. sed in orbe
 hanc expresserunt scripturam: **MON. NOVA.**
GUSTR. OENSI (s.) Ut vero hæcrectius intelli-
 gantur,

gantur, juvabit grossum aliquem Gustroviensem, eundemque antiquioris modi, producere, in cuius fronte non Urbis signum, seu bubalus, sive integra Bubali latera, sed Ducalia Insignia, satis distincte sunt expressa, adjecta epigraphe, ex literis monasticis conflata: **MONETA. NOVA GUSTROW.** Tergum objicit nobis in nummi medio, Caput bubali cum naribus annulatis. Orbem hæc clarissima & memorabilis exornat inscriptio Ducu (m) **MADG. NOPO. LENS(ium)** Sed hæc de Monetis *ὡς ἐν παραδόξῳ.* Veniendum est ad Prolem Serenissimam, cui suas, easque peculiare, dicabimus Sectiones, Johannem Albertum, Primogenitum, cum fratre Ulrico, reservaturi Capitibus proxime secuturis. Prodit itaque filius natus tertius

Sectione I. **GEORGIUS**, militiæ quam pacis artibus major clariorque futurus Princeps. Quod si enim in obsidione proscripti Magdeburgi fata (quæ juvenem vix 22¹ annorum occupaverunt, Vid Chytræus f. 509) ita sibi disponere valuisset, sicuti fortitudine, peritia & felicitate bellica singulos fere præstitit, pauci certe huic comparari, anteferri autem nemo potuisset. Vide **CHYTRÆUM** f. 494. seqq. vel, Eodem recentiore, b. **HÜBNERUM.** Part. VIII. Quæst. ex Histor. Polit. Lib. III. Cap. I. p. m. 550. sqq. **JOHAN. CASELII LUHIADIS**, seu Laudatio Joachimi Lühii, Equitis Megapolitani. Rost. 1588. in 4. edita, mens. Septemb. plagg. 12. & nostri quoque Georgii fortiora facta iusto celebravit præconio.

Sectione II. & III. referet **CHRISTOPHORUM & CAROLUM**, Episcopos Raceburgenses XXXI. & XXXII. dum. Rectius autem cum suis Scriptoribus Specialibus, **SCHLUSSELBURGIO, CHYTRÆO,**

J.J.

TRÆO, BACMEISTERO, CASELIO SIMONIO, a JASMUNDT, ad Partis II. Librum IV, ubi de Episcoporum successione tractabitur, mihi quidem pertinere videntur.

Sectione IV. **LUDOVICO**, suos, si quis majori Specialium Historicorum copia abundaverit, ad scribet tribuetque, Autores. Vide interim Chytræum XIV. f. 421.

Sectione V. **ANNÆ**, erit, ex Liberis Alberti VI. Pulchri, natu minimæ, GOTTHARDO KETTLERO, in Livonia Curlandiæ & Semigalliæ Duci, fausto connubio junctæ. *Ἀξιολογώτερα* GOTTHARDI (non GERHARDI, uti in Tab. Gen. 194. Hubneri perperam legitur) copiose equidem enarrabit Chytræus Oratione X. p. 172-188; ita tamen, ut pereximias ANNÆ Nostræ ingenii virtutes & laudes oblivioni haud tradiderit, p. 184. & seqq.

Principi **ULRICO**, filio natu secundo, & quia prole mascula caruit, & Dux regnans Meclenb. Gustroviensis factus fuit, & ne Johannis Alberti I. laudatissima & (faxit Deus T. O. M!) immortalis progenies turbetur, adsignabimus

Caput IX. Utrum vero **ULRICUS** fratri Primogenito regni societatem & divisionem Ducatus Patrii justo maturius vi extorserit, an amice persuaserit? judicet qui Neutrius partibus favet & Chytraum in Saxon. VIII. f. 247. XVIII. f. 528. XXI. f. 627. perlegerit. Quomocumque autem se res istæ habeant, Ulricus certe rerum in Choro & Foro sapientissime emendatarum & amplificatarum gloria, Omnium fere Suorum, laudes, si non obscurasse, saltem superasse, videtur. Præstantissimi idcirco Oratores Sacri & Cratippi Academici, certatim, ad easdem decantandas, convolarunt, quorum mul-

Progr

multitudini ut par sim enarrandæ, utiqve vereor. Alteram ergo Eorundem partem dabimus I. Oratorum Ecclesiasticorum concionibus exæqualibus, cum in Sacello Arcis, tum in Templo nostro Cathedrali, etiam cum exuviæ Beati in tumbam suam inferrentur, habitis a BACMEISTERO, M. Joh. ANDREÆ, *Seelforger auf dem Fürsil. Hause Mirow & GIESENHAGENIO*, quæ singulari falce editæ prostant, & Alphabeti plagulas excedunt. Alterum verò agmen instruent 2.) Præcones illi Academici, digni, tanto Principe, Homeri, in cuius meritis æternitati commendandis omnes ingenii nervos exercuerunt, Viri clar. LUBINUS, LAUREMBERGIUS, BANSOVIUS, HEDERICUS, SIMONIUS & LOBECHIUS, *Illius enim Parentatio A. 1605. d. 14. Martii habita & 6. plagg. constans, cur sit memorabilis? superiori dictum programmate. Iste autem, suam de vita & morte ULRICI, A. 1603. d. 28. April. Orationem, publice in solenni Promotionis actu, cum UDALRICI, Heredis Norvegiae, Episcoporum Sverinensium ultimi, & proinde Acad. Rost. Cancellarii Magnificentissimi, jussu & auctoritate 10. Viris Licentiam permetteret accipiendi supremos in Facultate Philosophica honores, recitatam, ibidem 3. plagg. edidit. Hic denique in solenni conventu & publicis exequiis in templo nostro Cathedrali peroravit. Editam 6. plagg. dedicavit Duci CAROLO, ADOLPHO FRIDERICO, JOH. ALBERTO atqve ULRICO, Episcopatus Sverinensis Administratori, modò memorato. Præsentem enim hanc clementissime audierant orationem. Ne vero ultima tempora omnem Ulrici memoriam amitterent, grata, erga beatos Manes, Academiae Rostoch. pietas, instituit *Anniversaria seu Parentalia ULRICIANA. Quemadmodum enim ANNÆ, Serenissimæ Conjugis, Clementiam, summis extollunt laudibus Oeconomiae publicæ pauperum Studiosorum, in Academia Rostochiensi & Gryphiswaldensi, quas frumentorum proventu haud contemnendo quotannis ditavit (verbis utor Laurenbergii ex Ejus Castro Doloris p. 47. fin.) h. e. annuo dotavit proventu, quemadmodum**

B 2

b.

JJ.

b. THOMAS in Analeſt. Guſtrov. p. 160. perite admodum interpretatus eſt; ita quoque Maritus, ULRICUS, eorum miſeratus fuit, infandos labores, quibus cauſa paupertatis erat ipſorum probitas, illorumque inopiam ſuis opibus ſublevatum ivit. Quanta enim Ipſius erga acad. Roſtoch. fuerit pietas & munificentia, quantum in evehendis amplificandisque literis ſtudium, dici non poteſt. Vide interim Cel. & S. R. STIEBERI Meclenb. *Hiſtorie der Gelehrſamkeit* / integro capite 3. p. 116. ad finem uſque Libelli, ſeu p. 136. Muſæ itaque, tantis encomiis digniſſimum Ducem, veterunt mori, quia ex *Rev. Concilii Decreto*, ULRICO, *Parentalia anniverſaria prima*, præſtita & perſoluta ſunt a JOH. SIMONIO, A. 1604. d. 14. Martii, quæ inſequenti anno HEDERICUS, uti ſupra retuli, celebravit, & ultra 20. annos continuata fuerunt, obſervante b. THOMA I. c. Certe THOMÆ LINDEMANNI, Jur. Conſulti Roſtoch. *Parentale Manibus piis Divi Udalrici, Episcopi Sverinenſis*, qui obiit A. 1603. (teterrimo enim Sphalmate 1623. expreſſum legitur, loco mox citando) Noſtro Ulrico Episcoporum Sverin. penultimo, minime vero alteri Ulrico, Episcopo Sverin. ultimo & Heredi Norwegiæ, dictum fuiſſe, annus editionis 1621. dilucide comprobat. Conſtat namque inter omnes, Ulricum ultimum, naturæ debitum reddidiſſe A. 1624. d. 27. Mart. uti ex Tabula 86. Geneal. b. HUENERI apparebit. Ulricus autem, Dux Meclenb. hunc Ulricum, Heredem Norwegiæ, ſuumque ex filia SOPHIA nepotem, Coadjutorem ſibi in Episcopatu Sverinenſi adſciverat A. 1590. teſte Chytræo f. 931. Utriusque hujus ſcripti, tum Lindemanniani, tum Simoniani ultimi, notitiam, quia plugarum numerum non habent adſcriptum, debeo Fautori meo æſtumatiffimo, Celeber. AUTORI *Miſcellaneorum Meclenburgicorum*, ex quorum Parte V. & VII. quamplurima ad noſtrum inſtitutum facientia, hauriri poſſunt. Nullus etiam dubito, quin Tantorum Virorum lateri apponam JOH. CHRISTOPH. a JASMUNDT, Equitis Megapolitani Orat. Gratulat, plag. D. ſupra jam citatam, & Clar. Dn. LOCHNERI *Singularia Meclenb.* cap. 3. §. 7. quia *Iſte* certe flumine ingenii Nemini cedit; Hic autem Superioribus in muneris dignitate, quam præterea egregiis animi dotibus, & veræ pietatis ſtudio, ornabat, par erat, atque Roſtochii olim ſucceſſerat. Pedem promoveo ad Ulrici Conjugium, quod iterata vice iniit, adeoque duplici Sectione fuit diſtinctum. Quare etiam Ulrico Sectione

Progr

Sectione I. **ELISABETAM**, Friderici I. Regis Dan. filiam, ducenti, gratulatus fuit ARNOLDUS BURENIUS quæ inter Ejusdem Orationes à Nathane Chytræo editas, est Sexta & plagg. K & L. occupat. Nec suo defuere officio, cum fatis concederet, JOH. CASELIUS, Meclenburgicus ille quondam Cicero, & DAVID CHYTRÆUS, Patriæ nostræ, sua ætate, alter Livius, quorum *ille* de Laudibus Elisabethæ hujus Danicæ, quæ pollebat dictionis castitate & ubertate, publice dixit, testibus b. THOMA & modo laudatis *Miscellan. Meclenb.* Part. V. p. 21. quorum vero uterque in Titulo variant; CHYTRÆUM vero Orationem funebrem Elisabethæ habuisse Gustavoviæ, ipsemet in Saxonia palam testatur fol. 830. Nec quemquam turbabit, quod b. Thomas asseveret, Chytræi Orationem e suggestu Templi nostri Cathedralis habitam fuisse d. 23. Novembr. A. 1586. cum Elisabetham, diem obiisse sciamus d. 4. Octobr. Quod si enim Locum obitus & sepulturæ distinxeris, omnia erunt composita. Utrum denique cum b. Hubnero diem emortualem statuas d. 4. Octobr. an vero cum Chytræo, quem vide in Saxon. l. c. d. 15. Octobr. assumferis? parum referet. Ex hac Elisabetha, quam Viduam

MAGNI, Episcopi Sverinens. 35ti, duxerat, unicam filiam Ulricus susceperat

SOPHIAM, Friderico II. Regi Daniæ in matrimonium datam, celebratis regali luxu Hafniæ nuptiis, vel d. 20. Jul. A. 1572. secundum Chytræum f. 682. vel d. 20. Jun. ex mente Hubneri, Tab. 194. & 86. Regiæ Domus Daniæ mater fuit fecundissima, Vide Chytræum f. 853. 870. & Hubneri Tab. 86. Ex Joh. Caselii autem Oratione, *in obitum FRIDERICI II. Regis Daniæ, Sophia, Duc. Meclenb. Mariti A. 1588.* publice habita (testibus *Miscell. Meclenb.* Part. 5. p. 21.) facile concipio, Gloriam, Sophiæ Nostræ, silentio haud fuisse præteritam.

Sectione II. ad **ANNAM**, quæ cum Conjugium altera vice iniiit, spectabit, quæ suo Marito 24. annos superstes, Vidua Graboviana diem obiit A. 1626. d. 10. Septembr. In exequiis Ejusdem concionem ex *Es. XXVI.* 20. & dimidio 21. post solennem

B 3

nem

J.J.

nem funeris deductionem habuit Bacmeisterus, plagg. 7. editam 1626. Cum vero funus tumbæ maritali illatum esset, habuit *super Ejus obitu* d. 14. Decembr. in Templo nostro Cathedrali Orat. funebrem D. Petrus Laurembergius, quæ in Eiusdem Castro Doloris est secunda, p. 30-56. Restat, ut de Statuis S. Imaginibus Ulrici, Elisabethæ, Annæ atqve Sophiæ, ex regio solidoqve marmore quam artificiosissime exsculptis, in Cathedrali nostro Templo etiamnum fulgentibus & cuius posteritati, auro quovis, charioribus capitibus, deqve ipsa Sereniss. Principum tumba, & quos aculeos adjectæ inscriptiones legentium animis infixos relinquant, quædam adferrem; sed ista omnia & multa præterea alia memorabilia egregie descripsit Vir multæ fidei, probitatis atque prudentiæ, Dn. GUSTAVUS THIELE im 500. jährigen Alter der Dom-Kirche zu Güstrow. pag. 113-118. Quare rivos nostros jam claudemus, quia arva hæc chartacea satis nigri liqvoris bibisse videntur, DEUM, Vitæ nostræ, Rerumqve Onanum & Autorem & Moderatorem supplices venerati, quod nobis, hanc scribendi oportunitatem, lætis, concesserit, hoc gloriosissimo præsertim, *Serenissimi & Præcellissimi Ducis atqve Principis, Dn.*

CAROLI LEOPOLDI,

Ducis regnantis Meclenburgici, Principis vetustæ Gentis Henetæ, Sverini & Raceburgi, Comitis item Sverimensis, Terrarum Rostochii atqve Stargardiæ Dynastæ, &c. &c. Domini & Nutritoris nostri clementissimi, & votis omnibus expetito, utinam quam sepiissime redeunte, Natali, qui Patriæ nostræ Patri Clementissimo, jam supra Semisecularem, erit Sextus. Addat Clementissimum Numen hoc etiam Bonorum Omnium, nostrisque votis, pondus, ut Serenissimus Princeps cum SERENISSIMA FILIA PRINCIPIE, stirpis Imperatoriæ Ornamento & Propagine Præcellissima, una cum UNIVERSA SERENISSIMA DUCUM MECLENBURGICOR. FAMILIA perennes annos transigat sospes atqve incolumis; ut, sedatis fortuna perfidia procellis, sero suis præsit populis, fortunatissimus Heros. Hæc autem ne temere dixisse videar,

Progr

dear, cras V. D. hora IX. Antemeridiana, Tres producam, humillimæ meæ & debitæ pietatis, testes,

Multæ Spei, Optimarumque literarum & cultissimorum, Vitæ suæ, morum, Adolescentes,

I. JACOBUM EMMERICH, *Gustroviensem,*
Orat. germanica soluta celebraturum Divv. ULRICI, GUSTAVI ADOLPHI, FRID. WILHELMI & CAROLI LEOPOLDI, etiamnum, utinam Diu! superstitis,
Sereniss. Ducum Meclenb. in hoc nostrum Lyceum collata summa beneficia.

II. CHRISTOPH. CAROLUM WOLFF, *Rossoviam - Meclenburgicum,*
Oratione Latina contra GVIL. CAVE, Script. Eccles. Histor. Liter. Partem alteram fol. m. 20. & 21. expositurum, de
Utraque Schola Alexandrinorum, & Platoniorum Philosophica & Christianorum Catechetica,

III. THOMAM CHRISTOPH. LUGERUM, *Gustroviensem,*
qui supplere studebit ea, quæ ARNOLDUS, in der wahren Abbildung der ersten Christen/ Part. II. Lib. VI. cap. 4. §. 14. f. m. 95. tradidit, & metro germanico canet Ephesinam, Smyrnensem, Berytensem & Atheniensem,
Scholas Christianorum Sec. I. & II. celebriores.

Vos autem P. C. & A. A. O. O. H. H. hoc juventutis placendi studio calcar addetis præsentibus, ut cum favore & assiduitate confluetis, animum Dicturis erigatis, & bene precantibus Patriæ nostræ Patri, fidem & pietatem, accendatis, accen-

J. J.

Prgr

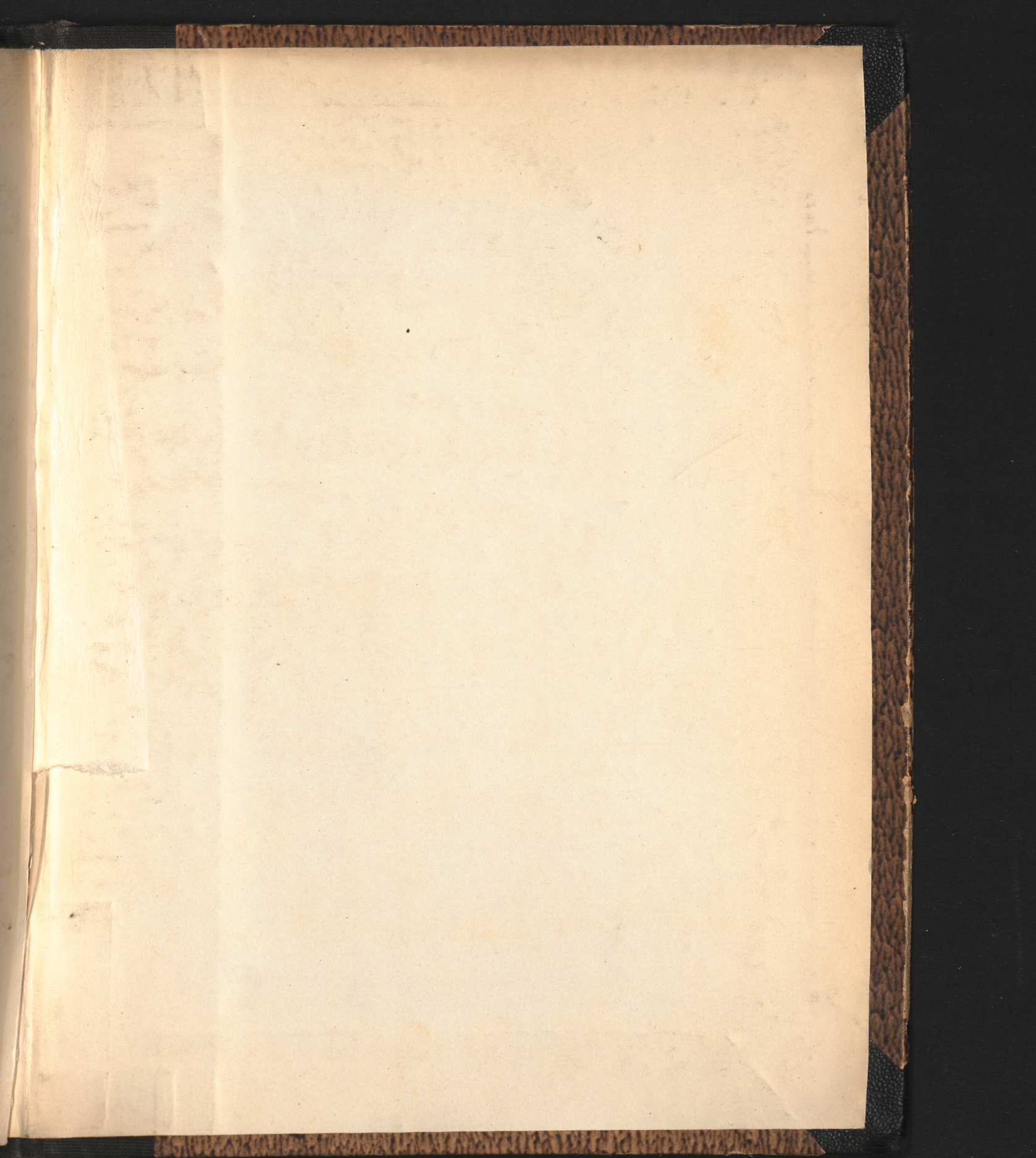
accensas confirmetis, & confirmatas probetis. Certe si meis precibus hic locus non esset relictus, hoc tamen, quod expertus sapius laudavi, inunctæ coelitus pietati dabitur, ut socias nobis cum conjungatis preces, pro salute & omni felicitatis ubertate *Tanti Principis, DEUM* fatigare studentes obsecratio-

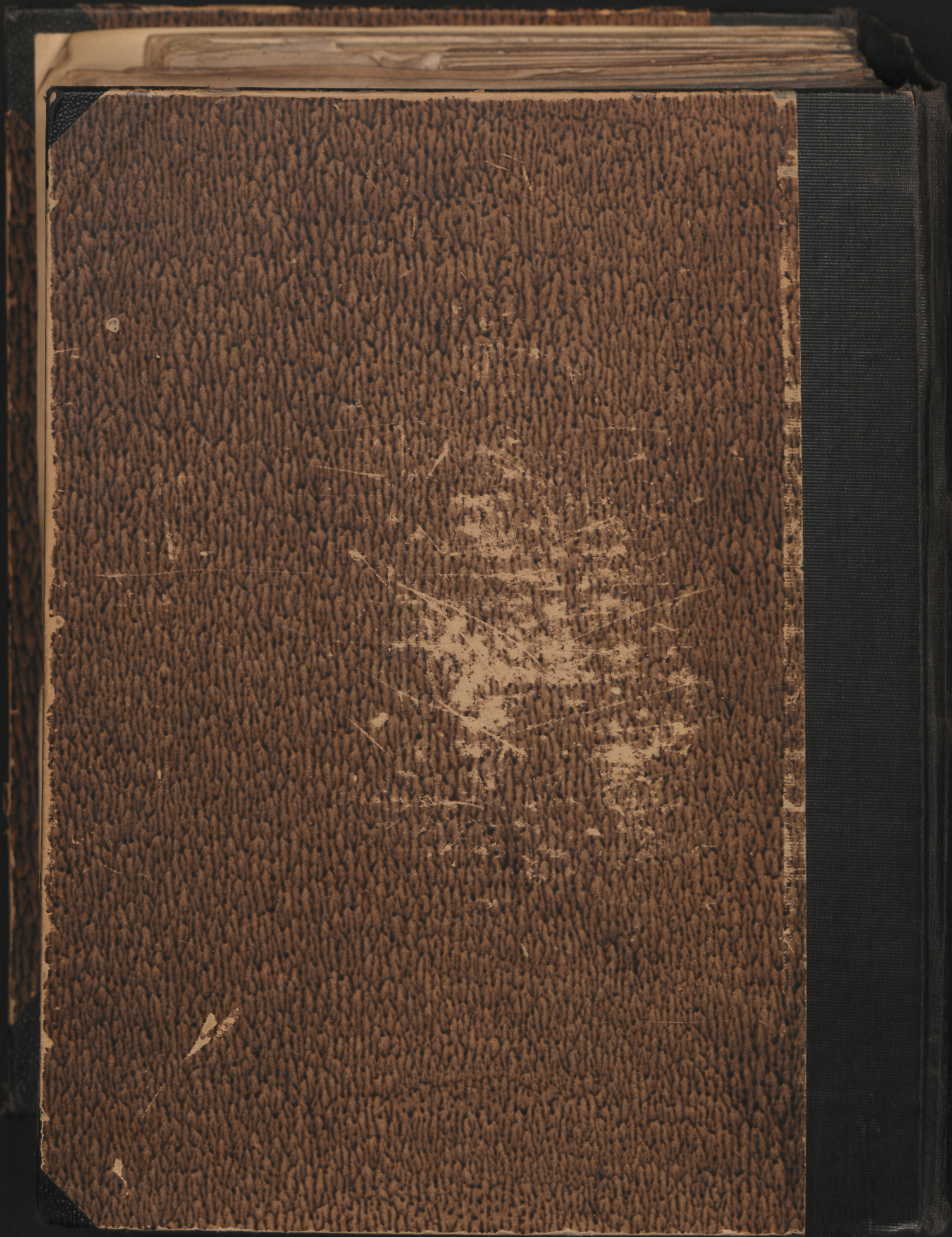
nibus, orationibus, postulationibus & gratiarum actionibus, ut sub
CAROLO LEOPOLDO,

Duce regnante Meclenburgico & Hero nostro Clementissimo, Divinitus in Sublimitate constituto, porro quietam & tranquillam vitam agamus in omni pietate & honestate! Hoc enim bonum est & acceptum coram Salvatore nostro
DEO. II. Tim. II. 1. seqq.

S. D. G.

De Riddagshausano coenobio autem hæc traduntur. Dies
 Kloster hat einen Abbet gehabt und eine feine Schule, darinnen
 12 Knaben mit aller Nothdurft unterhalten, und in Logicis stu-
 diis durch einen Magistrum, welchen der Abt besoldet, institui-
 ret werden. Solcher Kloster-Schulen seyn 6. im Lande
 schweig, in unterschiedliche Classes abgetheilet, durch w
 Stipendiaten ordentl. geführet werden, bis man sie ent
 der Universitæt nach Helmstädt mit Nuß verschick
 Cum deinde turbulentum *Brunsvicum*, mox vero Gv
 tum adiiisset, in secessu vicino *Zessen* ab Avia sua te
 receptus & per 9 dies retentus fuit. Amoenitates aut
 fementes, dictaqve Monasteria latius enarrabunt Auto
 Baringium reperiundi.

§. 7.

Hessemo die 4 Martii discedebatur, reliquaque
 stadio, Schanderslebiaque, *Halam*, intravit, ubi d.
 præter alia, salinas quoque vidit, de quibus ita: D. M
 Bericht nach, sollen die Salz-Roten jährlich 2 Tonnen
 tragen. Doch wird eine wieder auf die Unkosten g
 Von der andern muß man dem Hrn. Bischof ein gena
 richten, welcher das Feudum 123 Häusern verleihet.
 vero de his Salinis Scriptorum nubem collegit Clar.
 SIGIUS, plenior sine dubio dabunt notitiam in *Bt*
xon. Super. p. 941. In templo Cathedrali Halensi
 runt Epitaphium D. Mosmanni, ex unica sua uxore
 liberorum Parentis facti, cujus πολυγενίας alia plurac
 peditabant exempla, *STISSERUS ad Sirac.* 16. p. 17
CARTUS Observat. Hist. Polit. Decad. II. p. 286 - 2
Jac. THOMASII, Oratt. p. 121. *LANSII Consult.* p. n
 omittam *STEPNERUM in Inscript. Lipsiensibus: A*

